

залучення майбутніх магістрів з фізичного виховання до здоров'язбережувальної професійної діяльності.

У дослідженні було розроблено експериментальну модель підготовки майбутніх магістрів з фізичного виховання до здоров'язбережувальної професійної діяльності, яка ґрунтувалася на аксіологічному, системному, діяльнісному, культурологічному підходах і передбачала поетапну комплексну реалізацію визначених педагогічних умов.

Література

1. Бобрицька В. І. Роль учителя у збереженні здоров'я молодих поколінь / В.Бобрицька // Постметодика. – 2005. – № 2. – С. 48-52.
2. Джуринський П. Б. Теорія і методологія здоров'язбережувальної професійної підготовленості майбутніх учителів фізичної культури : [монографія] / Джуринський Петро Борисович. – Одеса : ТОВ "Лерадрук", 2012. – 324 с.
3. Долинський Б. Т. Здоров'язбережувальне освітнє середовище як чинник підготовки майбутніх учителів початкової школи до здоров'язбережувальної діяльності / Б.Т. Долинський // “Личность и здоровьесберегающее пространство”. – Запорожье : ЛПС” ЛТД, 2010.
4. Миллер Н. Д. Здоровьесберегающее обучение детей санаторных классов / Н. Д. Миллер // Вестник Томского государственного педагогического университета. – Томск. – 2010. – № 8. – С. 50-53.

МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ З УЧНЯМИ МОЛОДШИХ КЛАСІВ

Долинський Б. Т., Кравчук І. В., Папіровський В. В,
Подолєнко О. І.

Університет Ушинського, м. Одеса, Україна

Анотація. Встановлено, що в основу проблеми підготовки майбутніх учителів до формування здоров'язбережувальних навичок і вмінь у молодших школярів у навчально-виховній діяльності покладено аксіологічний, системний, особистісно-діяльнісний і культурологічний підходи.

Актуальність. Однією з актуальних проблем вищої школи на сучасному етапі є розробка сучасної концепції формування майбутнього вчителя, що потребує вдосконалення професійно-педагогічної підготовки майбутніх учителів, зокрема, її конкретизація

і наближення до майбутньої професійної діяльності. Сьогодні традиційні проблеми здоров'язбереження одержали нові імпульси розвитку, нові повороти, нові грані в пошуку ефективних шляхів її вирішення. З огляду на зазначене актуальним питанням модернізації сучасної освіти постає проблема оновлення змісту підготовки майбутнього вчителя. Основними напрямками підготовки майбутнього вчителя науковцями визначається комплекс методологічних, педагогічних, методичних проблем, які ставляться і розв'язуються через залучення студентів вищої школи до практичної педагогічної діяльності, спрямованої на підвищення рівня їхнього професіоналізму в галузі здоров'язбереження. Зазначимо, що питання збереження і зміцнення здоров'я постійно перебувають у центрі уваги вчених. Зокрема ними розглядалися теоретико-методологічні засади формування культури здоров'я особистості (І. Брехман, Е. Вайнер, М. Віленський, В. Горашук, І. Ільїна, В. Ірхін, В. Магін, М. Носко, І. Пічугіна, О. Шкитирь, А. Щедріна та ін.); проблеми застосування здоров'язбережувальних технологій у системі освіти (О. Ахвердова, І. Малашихіна, Н. Медведєва, В. Муравйова, Г. Соловйов); різноманітні аспекти формування культури здоров'я школярів (О. Бабенкова, О. Біда, О. Новолодська, Е. Федосимов та ін.).

Виклад основного матеріалу. У філософській науці методологія розглядається як вчення про методи пізнання й перетворення дійсності, використання світоглядних принципів у процесі пізнання, духовної творчості і практики [1; 5], сукупність норм поведінки, що призводять до певних результатів відповідно до цінностей, яких людина хоче досягти [3], система принципів і способів побудови теоретичної й практичної діяльності та вчення про систему [2].

З огляду на вищезазначене, під методологією розуміємо структуру процедур дослідження, їх послідовність, побудову знання, отриманого внаслідок застосування цих процедур, або сукупність тих загальних правил, принципів і методів, що використовуються у науковому дослідженні в тій чи тій галузі науки незалежно від того, з яким ступенем точності вони сформульовані і чи взагалі сформульовані, або систему теоретичних знань, що виконують роль керівних принципів, знаряддя наукового дослідження і конкретних засобів реалізації вимог наукового аналізу. На підставі аналізу філософської, психологічної та педагогічної наукової літератури було

визначено методологічні підходи, на яких ґрунтуватиметься процес підготовки майбутніх учителів до здоров'язбережувальної діяльності з молодшими школярами у навчально-виховному процесі: аксіологічний, системний, особистісно-діяльнісний та культурологічний.

Аксіологічний підхід. Науковці (Б. Ананьєв, І. Бех, О. Киричук, В. Мясіщев, В. Сухомлинський та ін.) визначають аксіологічний підхід у підготовці майбутніх учителів як інструмент відбору професійно й особистісно важливих цінностей педагогічної діяльності. О. Соколенко, зазначає, що саме аксіологічний підхід є теоретичною основою формування ціннісного ставлення студентів вищих педагогічних навчальних закладів до свого здоров'я, у світлі якого здоров'я розглядається як індивідуальні цінність, що історично склалася та вимагає усвідомленого ставлення до себе як мети і способу життя [4].

З огляду на зазначене, аксіологічний підхід передбачає сформованість у студентів системи соціально-спрямованого ціннісного ставлення до духовних та матеріальних засобів у формуванні здорового способу життя; їхню здатність реально та об'єктивно оцінювати свої фізичні, психоемоційні духовні, соціальні можливості; розуміння здоров'я і фізичної досконалості людини як практичної, соціальної, особистісної, національної, етичної та загальнолюдської цінності і виявляється в усвідомленні необхідності дотримуватися здорового образу життя, що дозволить найбільш повно здійснити завдання здоров'язбереження свого й учнів у майбутній професійній діяльності.

Системний підхід у процесі підготовки майбутніх учителів до здоров'язбережувальної діяльності зумовлений необхідністю формування цілісної особистості студентів, і спрямований на розвиток їхніх професійних та особистісних якостей. Застосування системного підходу передбачає взаємодію між студентами і викладачами в різних видах діяльності: навчальній (взаємодія валеологічної освіти з дисциплінами гуманітарного, соціально-економічного, природничо-наукового, професійного та практичного циклів фахової підготовки майбутніх учителів початкової школи), виховній (позааудиторна виховна робота, що передбачає організацію і проведення фізкультурно-спортивних змагань, творчих конкурсів, спортивних свят), самостійній

(організація пошукової і дослідницької діяльності студентів з питань здоров'язбереження, самостійні заняття фізичною культурою і спортом (спортивні секції, гуртки, самостійні заняття), застосування одержаних знань і вмінь під час педагогічної практики, з урахуванням збереження і зміцнення здоров'я молодших школярів.

Особистісно-діяльнісний підхід передбачає організацію навчально-виховного процесу студентів як організацію й управління їхньою навчальною діяльністю, переорієнтацію загального процесу на поставлення і вирішення студентами конкретних навчальних завдань за умови оволодіння ними орієнтувальною основою та алгоритмом виконання певного виду діяльності. Оскільки будь-яка діяльність стимулюється потребою, то для викладача вищої школи, який буде реалізовувати особистісно-діяльнісний підхід, головним є формування у студентів їхньої власної навчальної потреби щодо вироблення ними узагальнених способів навчальної діяльності, в засвоєнні нових знань, у формуванні більш досконаліх умінь в усіх видах діяльності, які вони вивчають.

Культурологічний підхід у контексті формування педагогічної культури вчителя передбачає оволодіння ним загальною і професійною культурою, активне засвоєння педагогічної теорії, цінностей, технологій і повинен бути визначений як сукупність теоретико-методологічних положень та організаційно-педагогічних заходів, спрямованих на створення умов для засвоєння і трансляції педагогічних цінностей і технологій, що забезпечуватимуть творчу самореалізацію особистості вчителя у професійній діяльності. Культурологічний підхід у підготовці студентів до здоров'язбережувальної діяльності дозволив виокремити в контексті дослідження у професійній культурі майбутніх учителів сукупність таких культурних компонентів, як педагогічна культура, фізична культура, валеологічна культура, екологічна культура, культура здоров'я, що становлять здоров'язбережувальний культурний напрям.

Відтак, в основу експериментального дослідження проблеми підготовки майбутніх учителів до формування здоров'язбережувальних навичок і вмінь у молодших школярів у навчально-виховній діяльності покладено аксіологічний, системний, особистісно-діяльнісний і культурологічний підходи.

Література

1. Кабанов П. Г. Проблема методологической культуры в философии и педагогике. – [Электронный текст] // http://www.asf.ru/Publ/monogr/glaval1_1.html.
2. Краевский В. В. Методология педагогики: анализ с позиции практики / В. В. Краевский // Советская педагогика. – 1988. – № 7. – С. 23-29
3. Методология педагогики: о чем спорим? // Советская педагогика. – 1991. – № 7. – С. 30-41.
4. Соколенко О. І. Формування ціннісного ставлення студентів вищих педагогічних навчальних закладів до свого здоров'я: автореф. дис... на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: спеціальність 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти» / О.І. Соколенко. – Луганськ, 2008. – 20 с.
5. Философский энциклопедический словарь / Сост. Е.Ф. Губский и др. – М. : Инфра, 1997. – 576 с.

FORMING OF THE PROFESSIONAL COMPETENCE OF FUTURE TEACHERS OF PHYSICAL CULTURE WITHIN THE CONDITRIONS OF THE MODERN PARADIGM OF THE HIGH EDUCATION

Konavalska L. O.,

Berdyansk State Pedagogical University, Ukraine

Summary. In the article it analyzed the state of forming professional competence of future teachers of Physical Culture within the conditions of the modern paradigm of high education.

Actuality. The modern condition of the society, education and science states new demands to the professional training of the future teachers of Physical culture at high educational establishments. The competitiveness at the labour's market provides the transfer to the effective forms of the physical-cultural-healing work with the youth. The realization of the progressive ideas of the modern paradigm of education within the practice of secondary school demands the training of the highly-qualified of the teachers' staff.

The analysis of the scientific works of national scientists (O. J. Ajippo, P. B. Dzhurinski, E. A. Zaharina, L. I. Ivanova, L. P. Sushenko, O. V. Timoshenko etc) proves the great number of fundamental research works on theoretical and methodical foundations of